

**Základní škola, Praktická škola
a Mateřská škola
Moskevská 679, Česká Lípa**

**Školní vzdělávací program
školní družiny**

Č.j.: ZSMSCL 561/10

Schváleno školskou radou dne : 9.10. 2010
Projednáno pedagogickou radou dne : 6.10.2010

Obsah:

1. Identifikační údaje.....	3
2. Charakteristika	4
2.1. Školní družina (ŠD).....	4
2.2. Organizace chodu	4
2.3. Věkové a individuální zvláštnosti žáků.....	4
2.4. Podmínky přijímání a odhlašování dětí do ŠD.....	4
2.5. Personální podmínky a řízení školního zařízení	5
2.6. Technické a materiální podmínky	5
2.7. Ekonomické podmínky	5
2.8. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	5
2.9. Psychosociální podmínky.....	6
3. Charakteristika ŠVP pro zájmové vzdělávání	7
3.1 Klíčové kompetence	7
3.2 Priority a cíle	8
4. Obsah vzdělávání - vzdělávací a výchovné oblasti	9
5. Zveřejnění ŠVP školní družiny	23
6. Autoevaluace školní družiny	23

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program školní družiny

Předkladatel:

Základní škola, Praktická škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Moskevská 679, příspěvková organizace

IČO: 709 82 228

IZO: 116 000 546

RED-IZO: 600 075 150

Speciální škola pro žáky se všemi stupni mentálního postižení a pro žáky s kombinovanými vadami

Moskevská 679, 470 01 Česká Lípa

Odloučená pracoviště: Nerudova 627, 470 01 Česká Lípa

Nerudova 628, 470 01 Česká Lípa

Jižní 1970, 470 01 Česká Lípa

Ředitelka školy: Mgr. Jindřiška Pomikálková

Tel.: 487 522 879, 487 763 778, 487 871 405, 487 823 781

Mobilní tel.: 736 752 280

E-mail: zsms@seznam.cz

Vedoucí programu: Mgr. Jindřiška Pomikálková, ředitelka školy

Koordinátoři autorského týmu: Dana Pavlovcová, Milada Repíková, Mgr. Lenka Šídlová

Spoluautoři a realizátoři: vychovatelé Základní školy speciální

Zřizovatel:

Městský úřad Česká Lípa, Nám. T.G.M č. 1, 470 01 Česká Lípa

Starostka: Hana Moudrá

Tel.: 487 881 111

E-mail: mesto@mucl.cz

Web: <http://www.mucl.cz>

Platnost dokumentu : od 1.9. 2010

Mgr. Jindřiška Pomikálková
ředitelka školy

2. Charakteristika

2.1. Školní družina (ŠD)

Školní družina není pokračováním školního vzdělávání, ani ho nikterak nenahrazuje. Svým pojetím na školní vzdělávání navazuje, rozvíjí celkovou osobnost dítěte.

Slouží především výchově, vzdělávání, rekreační, sportovní a zájmové činnosti mimo vyučování. Dále u dětí rozvíjí sebeobsluhu, praktické dovednosti a učí je řešit různé modelové situace.

Pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby i rozmanité zájmy. Děti zde také získávají v rámci svých možností podmínky pro vlastní seberealizaci a prostor pro vyjádření.

Časové rozvržení, uspořádání a náročnost činností ŠD se řídí požadavky psychohygieny s přihlédnutím a respektováním typu a stupně zdravotního postižení každého dítěte.

Usilujeme o to, aby podporovalo zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dítěte.

2.2. Organizace chodu

Zabezpečuje dětem náplň volného času před vyučováním a v odpoledních hodinách po skončení výuky. Zaměření činností je spojeno s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností, zábavou. Součástí náplně jsou zájmové kroužky.

Provoz ranní družiny je v době 7.00 - 7.30 hod.

Provoz odpolední družiny je v době 12.30 – 15.30 hod.

2.3. Věkové a individuální zvláštnosti žáků

Možnost navštěvovat ŠD mají všechny děti základní školy. Skladba je tedy velmi různorodá. Jsou to děti, které se vzdělávají podle oborů pro základní vzdělávání a základy vzdělávání. U každého žáka je brán zřetel na typ zdravotního postižení.

2.4. Podmínky přijímání a odhlašování dětí do ŠD

- zákonní zástupci dětí vyplní písemnou přihlášku
- v přihlášce zaznamenají čas dohodnutého odchodu dítěte ze ŠD a sdělí, zda jejich dítě bude odcházet samostatně nebo v doprovodu osob jimi pověřených
- v případě, že zákonný zástupce chce dítě odhlásit, učiní tak rovněž písemnou formou
- pokud počet podaných přihlášek převyšuje kapacitní možnosti zařízení, přednost při přijetí mají děti zaměstnaných zákonných zástupců .

2.5. Personální podmínky a řízení školního zařízení

Počet vychovatelek odpovídá počtu dětí, přihlášených do školní družiny v daném školním roce.

Vychovatelky mají zkušenosti s prací s dětmi se speciálními potřebami, mají zájem o svůj odborný růst a soustavně se dále vzdělávají. Pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými, speciálně-pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině.

V ŠD pracují vychovatelky a asistentky pedagoga. Jsou řízeny vedoucí vychovatelkou, která je přímo podřízena zástupkyni ředitelky školy.

2.6. Technické a materiální podmínky

Zájmové vzdělávání nemá vlastní samostatné prostory. Využívá tříd a dalších místností školy podle možností daných harmonogramem výuky v konkrétním školním roce. Pro lepší orientaci žáků je vždy třída viditelně a srozumitelně označena. Všechny třídy jsou bezbariérové, vybavené pomůckami pro děti s vícenásobným postižením a počítačem s připojením na internet. V každé místnosti jsou vymezeny prostory pro hru, relaxaci i zájmovou činnost. Pro zájmové aktivity využíváme i jídelnu a školní zahradu.

Vstupní prostory, šatny a WC má ŠD společně se ZŠ.

Pomůcky pro výtvarné, pracovní a herní aktivity jsou uloženy ve skříňkách ŠD a na chodbě školy. Jsou tak běžně dostupné všem vychovatelkám dle aktuální potřeby.

2.7. Ekonomické podmínky

Aktivity školní družiny jsou částečně financovány i z prostředků vybraných od dětí v rámci platby školného. Toto školné je vymezeno ředitelstvím školy a výše poplatku je stanoveno v příloze k vnitřním řádu ŠD, který je aktualizován vždy na začátku školního roku.

2.8. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Vychovatelky zajišťují bezpečnost a zdraví žáků po celou dobu jejich pobytu ve školní družině. Na začátku školního roku žáky poučí o bezpečnosti v prostorách školy, při přesunech žáků na různé akce, o zákazu svévolného opuštění ŠD, o chování ve ŠD i v prostorách mimo ni a ochraně zdraví svého i spolužáků. Poučení zapisují do třídní knihy. Poučení o bezpečnosti provádějí také u nově příchozího žáka, před pravidelnou činností (zájmové kroužky), prázdninami a plánovanými akcemi (návštěvy kulturních a jiných zařízení).

Naše hlavní zásady v rámci bezpečnosti:

- zajistit trvalý dozor nad dětmi
- dbát na správné osvětlení pracovního prostředí
- hlídat optimální teplotu místnosti
- upozornit rodiče na změny zdravotního stavu dítěte
- nevystavovat děti nadměrné zátěži
- respektovat osobní tempo, vyplývající ze zdravotního stavu každého dítěte
- časté střídání činností a vkládání relaxačních chvil
- dbát na pitný režim
- vytvářet takové podmínky, abychom v co nejvyšší možné míře dokázali zabránit možnému úrazu (v případě nutnosti máme samozřejmě k dispozici plně vybavené lékárničky)

2.9. Psychosociální podmínky

Snažíme se vytvářet prostředí, ve kterém se děti cítí spokojené, bezpečné, jisté. Každé dítě má stejná práva, možnosti a povinnosti. Nabídka alternativních aktivit je dobrovolná. Snažíme se, aby každé dítě mohlo uplatnit své specifické vloh a schopnosti. Respektujeme jejich specifické individuální možnosti. Děti nejsou přetěžovány, dostávají srozumitelné pokyny. Při práci v nich rozvíjíme citlivost pro vzájemnou pomoc a toleranci, podporu ve vztahu k ostatním, ohleduplnost a zdvořilost. Upevňujeme u dětí kamarádské vztahy, rozvíjíme u nich schopnost spolupracovat v kolektivu. Podporujeme důvěru dítěte v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení.

Ke každému dítěti je přistupováno jako k jedinečné osobnosti – je volen vhodný individuální přístup.

Dále je dbáno na:

- zařazování činností, které vychází ze zájmů žáků
- včasnou ochranu žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- včasnou informovanost žáků a jejich rodičů o činnosti ŠD .

3. Charakteristika ŠVP pro zájmové vzdělávání

Motto: „Učíme se poznávat svět“

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání navazuje svým pojetím a obsahem na obsah školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a základy vzdělávání. Vhodně volenými aktivitami pokračuje v rozvoji celkové osobnosti dítěte a tím i k dalšímu naplňování klíčových kompetencí.

Prostřednictvím volnočasových aktivit mají děti větší možnosti propojení naučených školních poznatků s praktickým životem.

3.1 Klíčové kompetence

U žáka, který navštěvuje naši školní družinu vytváříme základy kompetencí důležitých pro jeho budoucí život:

Kompetence k řešení problémů

- pod vedením se učí řešit problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s pomocí dospělého
- problémy se snaží řešit na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusů a omylů

Komunikativní kompetence

- používá verbální i neverbální komunikaci
- snaží se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu

Kompetence k učení

- pozoruje, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost se pokouší uplatnit v praktických situacích a dalším učení
- pokračuje v získávání elementárních poznatků o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který dítě obklopuje
- pod vedením: se soustředí na činnost, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle jednoduchých pokynů
- dítě je motivováno pro danou aktivitu

Sociální a personální kompetence

- pod vedením rozhoduje o svých činnostech – má možnost volby (hra, odpočinek,...)
- svým osobitým způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším
- učí se napodobovat modely chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- při práci ve skupině se podle svých individuálních možností snaží spolupracovat
- v rámci svých možností se pod vedením učí řešit konfliktní situace, dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla

Činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat
- učí se smyslu pro povinnost ve hře a při práci
- zajímá se o druhé a o to, co se kolem něj děje
- dle svých možností chrání své zdraví

3.2 Priority a cíle

Priority

Samostatnost – v rámci individuálních schopností rozvíjet a podporovat tyto oblasti:

- sebeobsluha
- sociální dovednosti
- prostorová orientace
- praktické dovednosti
- řešení sociálních situací v souvislosti s komunikací

Komunikace – v rámci individuálních možností pokračovat v rozvoji smysluplného a srozumitelného vyjadřování

- porozumění
- srozumitelnost
- smysluplnost
- komunikační dovednosti
- sebevyjádření
- navazování kamarádských vztahů

Sociální a osobnostní vývoj – v rámci individuálních možností rozvíjet a upevňovat:

- pracovní návyky, dovednosti a jejich využití
- spolupráci, vzájemnou pomoc
- schopnost aktivního využití volného času
- umět použít naučené návyky
- poznávací schopnosti
- fantazii, tvořivost

Obecné cíle ŠD:

1. Podněcovat děti k tvořivosti, rozvoji fantazie a snaze řešit problémy

- návštěvy knihovny, tématické vycházky, nestandardní situace v zájmové činnosti

2. Vést děti k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- hry, dramatizace, porozumění pokynům, pravidlům

3. Učit děti projevat ve svém chování pozitivní city

- podpora kamarádských vztahů, dodržování pravidel slušného chování

4. Rozvíjet u dětí sebeobsluhu a schopnost spolupracovat

- při hrách, výtvarných a pracovních činnostech
- modelové situace, praktické činnosti

5. Rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k ostatním, k přírodě a k prostředí

- vycházky, pobyt na zahradě, respektování odlišnosti druhých

6. Učit děti v co nejvyšší možné míře – dle jejich možností chránit své zdraví

- práce s náčiním, náradím, nádobím, zásady správné výživy, přiměřené oblékání

7. Zapojovat se do aktivit určených pro širokou veřejnost

- exkurze, besedy, kulturní a sportovní akce

4. Obsah vzdělávání - vzdělávací a výchovné oblasti

1. Kompetence k řešení problémů
2. Komunikativní kompetence
3. Kompetence k učení
4. Sociální a personální kompetence
5. Činnostní a občanské kompetence

4.1. Místo, kde žijeme

U nás doma	Vyprávíme si o životě rodiny	2,4,5
	Kreslíme a malujeme rodinu	4,5
	Modelujeme rodinu	4,5

Náš dům	Podle obrázků si vyprávíme kde bydlíme	1,2,4
	Stavíme náš dům z různých stavebnicových dílů	1,2,5
	Kreslíme a malujeme náš dům	4,5
	Stavíme náš dům z přírodních materiálů	1,2,5
	Jak vypadá stavba domu – dramatizace, znázorňujeme	4,5
	Zařizujeme si náš pokoj, stavba z papírových krabiček	1,2,5

Škola	Procházíme školou a pátráme co se skrývá za dveřmi	1,3,5
	Zjišťujeme kdo všechno v naší škole pracuje	2,3
	Zkoušíme vařit (připravit svačinu ve školní jídelně)	1,3,5
	Hledáme ve škole nebo v jejím blízkém okolí „ukrytý poklad“-orientační soutěž	2,5
	Tvoříme papírový (krabicový) model školy	1,5
	Pátráme po tom, co je přemístěné ve ŠD	2,5
	Ztvárnění dramatizací školní činnosti (čtení, svačina, odpočinek, cvičení atd.)	4,5
	Zdobíme školní družinu	3,5

Čím jezdíme a čím můžeme jezdit	Prohlížíme si různé dopravní prostředky a určujeme kde a jak se pohybují	1,2,4
	Hrajeme si na přepravu vlakem, autobusem a letadlem	1,3,5
	Výtvarně znázorňujeme různé dopravní prostředky	2,3

Cesta do školy	Povídáme si o cestě do školy a domů	1,3,4
	Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí, procházíme ulicemi, vysvětlujeme si značky jejich význam	1,3,5
	Hledáme smysl dopravního značení, například přechodů na ulicích, semaforů na křižovatkách apod. při vycházce sledujeme dodržování pravidel silničního provozu na těchto místech a uvědomujeme si příčiny dopravních nehod	2,3,5
	Vyrábíme si dopravní značky	1,5
	Na dopravním hřišti si hrajeme na policisty, chodce a cyklisty	3,5

Obec v níž žijeme	Na vycházkách vyhledáváme zajímavosti naší obce (budovy, stromy, sochy, vodní toky, telefonní budky, zástavky autobusu...)	1,3,5
	Kreslíme a malujeme místa v našem městě, kam rádi chodíme (dětské hřiště, bazén, knihovna, muzeum)	2,3,4
	Putujeme na místo podle jednoduše vyrobené mapky	1
	Stavíme naše město z kostek	1,4,5
	Seznamujeme se s posláním pošty, knihovny, lékárny, nákupního střediska a informačního střediska. Všechna tato místa postupně navštěvujeme.	1,2,3

Naši pomocníci	Nakupujeme a prodáváme. Hra na kupující a prodávající	1,2,3
	Jdeme kupovat dárky nebo potraviny potřebné na přípravu svačiny – vycházku spojíme s drobnými nákupy	2,3
	Posíláme dopisy, hrajeme si na doručovatele	1,3
	Povídáme si o práci policie, hasičů a záchranářů	3,4
	Jdeme navštívit knihovnu	2,5
	Prohlížíme a čteme si z oblíbených dětských knížek	3,5
	Dramatizujeme krátké dětské pohádky	1,3
	Hrajeme loutkové divadlo	2,3,4
	Seznamujeme se s básničkami k různým tématům	2,3

4.2 Lidé kolem nás

Rodina	Vyprávíme si o nejužší rodině – otec, matka, sourozenci.	2,3,4
	Malujeme, kreslíme a modelujeme nejužší členy rodiny.	1,5
	Představujeme povolání našich rodičů, pantomimicky je předvádíme.	2,4
	Povídáme si o našich prarodičích.	2,4
	Čteme z knížek, v nichž se vypráví o prarodičích např. (Budulínek, Červená karkulka apod.), hledáme písničky s tímto tématem a zpíváme je.	1,5

Den matek	Vyprávíme si o tom, co pro nás znamenají naše maminky, čím se doma zabývají, co pro nás dělají a jak jim pomáháme.	2,3,4
	Vyrábíme přáníčka a dárky pro radost maminkám.	2,4,5
	Učíme se pro ně natrhat a uvázat květiny do kytice.	1,5

Peníze	Seznamujeme se s mincemi a jejich hodnotami (1, 2, 5, 10, 20).	1,4,5
	Na vycházka si všímáme cen výrobků v hodnotě (1, 2, 5, 10, 20)	1,4,5
	Hrajeme si na prodávající a kupující (využíváme kouzelná slovíčka- prosím a děkuji)	2,3,5

Kamarádi	Seznamujeme se s kamarády formou hry (zpíváme jména spolužáků, hra s míčem.)	2,4
	Hrajeme si na malíře a malujeme portrét kamaráda.	2,3,4
	Z vystříhaných namalovaných podobizen vytváříme skupinový portrét naší družiny.	2,5
	Při hře zjišťujeme jak se známe (poznáváme kamaráda po hlase nebo po hmatu, máme-li zavázané oči).	2,3,5
	Učíme se najít něco pěkného na kamarádovi, za co ho můžeme pochválit.	1 - 5
	Vyrábíme pro kamaráda dárek	2,5

Učíme se toleranci a pořádku	Hrajeme si na malého „pomocníka“ – hledáme, kde mohou žáci pomáhat (opravujeme poškozené hry, uklízíme si školní tašky, věnujeme se sebeobslužné činnosti a hygienickým návykům).	1,4,5
	Při vycházkách si všímáme nepořádku v okolí školy a přemýšlíme o vandalismu.	1, 5

Všude žijí lidé	Prohlížíme si encyklopedie a globus a povídáme si, kde všude žijí lidé, sledujeme dětské poučné programy (Kostkáček)	1,3,5
	Povídáme si o národních jídlech, pojmenováváme exotické ovoce, pokusíme se připravit jednoduché cizokrajné jídlo.	1,3,5

Svátky a oslavy	Najdeme v kalendáři jména kamarádů a v určený den jim blahopřejeme.	3,4,5
	Vyrábíme přání pro oslavence, připravujeme pohoštění	3,4,5
	Učíme se písně pro oslavence („někdo má narozeniny“)	3,4,5

Podzimní oslavy	Zdobíme dýně, vyrábíme strašidýlka a různá světýlka	3,4,5
	Připravujeme pohoštění spojené s podzimní sklizní	4,5
	Učíme se písně s podzimní tematikou	3,4,5

Náš karneval	Tvoříme pozvánky na počítači pro spolužáky a pedagogy	1,2,4,5
	Vyrábíme masky a doplňky k nim	1,4
	Učíme se tanečky na karnevalovou slavnost	3,5
	Bavíme se na karnevalu.	5

Čas adventní a vánoční	Vyprávíme si o vánočních zvycích, které dodržujeme v naší rodině	2,3
	Učíme se koledy za doprovodu kytary a Orffových nástrojů	3,5
	Vyrábíme vánoční ozdoby z papíru, ze slámy, šišek, ořechových skořápek a jiných přírodnin	1,3,5
	Pečeme a zdobíme perníčky a jiné cukroví	3,5,
	Naši třídu si zdobíme vánočními motivy	5
	Na vycházkách pozorujeme výzdobu města, ulic a obchodů	2,4
	Navštívíme vánoční výstavu v muzeu	2,4
	Vyrábíme přáníčka k Vánocům a jmenovky k dárkům	4,5
	Zkoušíme vánoční zvyky – pouštíme svíčky ve skořápkách, lijeme vosk apod.(dbáme na bezpečnou manipulaci s ohněm)	1,3,5

Velikonoce	Čteme si o národních a místních zvycích spojených s jarem	2,3
	Malujeme a zdobíme kraslice různými technikami	3,5
	Zdobíme třídu a okna symboly Velikonoc (kreslíme, vystřihujeme)	5
	Vyrábíme pomlázky	1,5
	Učíme se recitovat a zpívat velikonoční koledy	2,5

Náš den „D“	Povídáme si o významu dne dětí, všechny děti na celém světě mají svátek. Plánujeme, jak ho oslavíme (výlet do pohádkového lesa, návštěva ZOO apod.)	1,2,3
	Soutěžíme, závodíme, tančíme na dětské diskotéce	3,4,5
	Zpíváme písně s doprovodem hudebních nástrojů	4,5

Jak se správně chovat	Učíme se používat „kouzelná“ slovíčka (děkuji, prosím, promiň, dobrý den , nashledanou)	1,2,3
	Hrajeme si a učíme se správně zdravít, podat ruku, popřát k svátku, požádat o něco, poděkovat, zeptat se	2,4

Člověk mezi lidmi	Povídáme si, čím můžeme druhé potěšit – dárkem, pochvalou, úsměvem. Denně si uvědomujeme, že se máme chovat slušně a laskavě.	1-5
	Uvažujeme, které dárky je vhodné/nevhodné darovat při různých příležitostech kamarádům či dospělým (učíme se předávat květiny a drobné dárky)	1,5
	Hrajeme si na vyřizování drobných vzkazů, vstupování do úředních místností a obchodů.	1,2,4
	Ztvárňujeme scénky v kolektivu	4,5

Jdeme na výstavu	Chodíme na dostupné výstavy	2,5
	Připomínáme si jak se na výstavách chovat	2,5
	Připravujeme výstavu našich prací, např. Vánoční, Velikonoční	2,4,5

Mluvíme správně?	Cvičíme si jazyk (dechová cvičení, logopedická cvičení, zkoušíme jazykolamy)	2,3,5
	Pomocí říkadla a básniček cvičíme rytmus jazyka	2,3,5
	Vyprávíme si pohádky	2,5
	Dramatizujeme jednoduché pohádky a příběhy	1,3,5
	Pantomimicky předvádíme povolání, sporty, zvířata apod.	1,2,5

V restauraci a u stolu	Seznamujeme se s pravidly slušného chování ve veřejných prostorách	2,3,5
	Cvičíme se ve správném stolování	2,4
	Zdobíme slavnostní stůl (skládáme ubrusky, aranžujeme talíře s ovocem s sladkostmi)	1,2,3,5
	Při stolování dodržujeme základní hygienické návyky	5
	Povídáme si kdo chodí do restaurace, jak to tam vypadá, kdo tam pracuje ...	4,5

4. 3. Lidé a čas

Náš denní režim	Seznamujeme se s tím, co vše stihneme během dne	3,4,5
	S pomocí encyklopedií se učíme poznávat denní režim (ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc) a činnosti s ním spojeny	3,4,5
	Kreslíme a malujeme to, co během dne děláme	1,3,5
	Plánujeme správný režim jednoho běžného dne nebo týdne	3,5,
	Besedujeme na téma: jak jsem strávil víkend a co jsem zažil	1,2,4,5
	Ztvárňujeme každodenní činnosti	4,5

Měření času	Vyhledáváme hodiny v budově školy	3,5
	Kreslíme, malujeme a vyrábíme papírové hodiny	1,2,5
	Na vycházce pozorujeme věžní, příp. sluneční hodiny	1,2
	Navštívíme hodinářství	3,4
	Vysvětlujeme pojmy: Včas, pozdě, přesně, opožděně, brzy apod.	1,4,5

Když jsme byli malí	Prohlížíme si fotografie známých i neznámých lidí, hledáme rozdíly typické pro jednotlivá věková období	2,3,4
	Chronologicky řadíme fotografie/obrázky osob, které představují jednotlivé fáze života (využijeme PC)	1,3
	Dramatizujeme chování malého dítěte (pláč, prst v ústech...)	4,5

Lidé a minulost	Čteme české pohádky, říkadla, básničky a hádanky, ilustrujeme pohádky, hrajeme scénky z pohádek	1-5
	Učíme se a zpíváme lidové písně, učíme se interpretovat s jednoduchým pohybovým doprovodem i poslouchat	1,3,5
	Jdeme na exkurzi do rukodělné dílny (kovář, řezbář) seznamujeme se s tradiční řemeslnou výrobou	2,3,5
	Zkoušíme zhotovit některý z řemeslných výrobků (kraslice, svíčky, polštářky apod.)	3,5
	Navštívíme expozici starého bydlení (v muzeu)	3,4
	Navštěvujeme starou část našeho města a moderní sídliště a hledáme rozdíly, zhotovujeme koláže	5
	Uspořádáme výlet na zámek nebo hrad v okolí	4,5
	Zkoušíme namalovat postavičky z pohádek	2,4,5

4. 4. Rozmanitost přírody

Jak se mění strom	Prohlížíme si na obrázcích stavbu stromu a porovnáváme jak se v jednotlivých ročních obdobích příroda mění	3,5
	Kreslíme stromy, květiny, krajinu v jednotlivých ročních obdobích	3,5
	Přiřazujeme listy a plody k určitému stromu	1,3,5
	Využíváme listy a plody pro koláže	1,2,3
	Na vycházkách pozorujeme přírodu, vybereme si pozorování např. různé stromy	2,5

Stavíme z přírodnin	Při vycházkách do lesa či parku upevňujeme pravidla chování v přírodě, sbíráme plody, které využijeme ke kolážím	2,5
	Stavíme objekty ze shromážděných přírodnin. Vyrábíme z nich „lesní strašidlo“ apod.	1,3,5
	Otiskujeme listy, využíváme různé techniky pro výtvarné činnosti	1,3,5

Naše květiny	Pečujeme o květiny v prostorách školy – pěstujeme, přesazujeme, zaléváme	1,3,5
	Jdeme na exkurzi do zahradnictví, sledujeme práci zahradnic	1,3,5
	Hrajeme pexeso a domino s tematikou květin	2,3,4
	Vyrobíme si herbář	3,5
	Různými technikami vyrábíme květiny (kreslíme, malujeme, vysypáváme krupicí, kořením...)	2,3,4

Jak se budí semínko	Pozorujeme klíčení semínek	1,5
	Čteme ukázkou z příběhu „Jak Křemílek a Vochomůrka zasadili semínko“	1,2,4
	Při vycházkách pozorujeme život na stromech	1,2,3

Ptačí tajemství	Učíme se poznávat ptáky podle vzhledu a zpěvu	1,3,4
	Kreslíme, malujeme a modelujeme ptačí hnízdo a ptáky	1,3,5
	Vyrábíme krmítko pro drobné ptáky	1,3,4
	Krmíme ptáčky v zimě, víme co jim chutná/škodí	2,5
	Zahrajeme si hru „ptáčku jak zpíváš“	4,5

Město v lese	Učíme se poznávat hmyz (brouk, mravenec, beruška, vos, včela apod.)	1,3
	Čteme knihu Ferda Mravenec a kreslíme mravence a jiné brouky	3,5
	Stavíme sami mraveniště z jehličí	3,5
	Kreslíme, malujeme, modelujeme hmyz	4,5

Můj miláček, naši kamarádi zvířátka	Poznáváme domácí zvířátka, přiřazujeme k nim mláďata a hledáme jaký z nich lidé mají užitek	2,5
	Kreslíme, malujeme a modelujeme domácí zvířata	1,4,5
	Při návštěvě zemědělské farmy se seznamujeme se životem zvířat, která tam pěstují	2,3,5

Portrét zvířete	Hrajeme didaktické hry na téma domácí zvířata	2,3,5
	Získáváme informace z knih a počítače o životě zvířat v ZOO, navštívíme oboru nebo ZOO a poznáváme exotická zvířata	2,3,5
	Třídíme obrázky zvířat podle prostředí kde žijí	2,3,5
	Na vycházkách do polí, lesů, k rybníku apod. poznáváme, kteří živočichové žijí volně v našem okolí	2,3,4
	Na vycházkách pozorujeme zvířata a jejich stopy.	2,3
	Kreslíme a malujeme zvířata	3,5
	Pantomimou ztvárňujeme naše oblíbená zvířata	4,5
	Poznávání zvuků zvířat z PC (např. program Brepta)	3,5

Roční období	Opakujeme si názvy ročních období a měsíce – sledujeme změny v přírodě, život zvířat a rostlin	1,3
	Učíme se písničky a básničky s přírodní tematikou	2,3,5
	V hudebních chvílkách zpíváme známé písničky o zvířatech a rostlinách, počasí apod. pokoušíme se o jejich jednoduchý pohybový doprovod	2,3
	Znázorňujeme dramatizací vítr, slunce, déšť...	4,5

Podzim	Dramatizujeme jednoduché pohádky se zvířecími hrdiny	2,3
	Na vycházkách pozorujeme změny v přírodě a malujeme je	2,3
	Na vycházkách pozorujeme a poznáváme živočichy, rostliny z obrázků, vědomosti procvičujeme při didaktických hrách	1,3
	Poznáváme ovoce a zeleninu podle hmatu, chuti a vůně	2,3
	Malujeme a modelujeme ovoce a zeleninu	3,5
	Vyprávíme si jak, kde a kdy sklízíme a uchováváme ovoce a zeleninu	3,5
	Vyrábíme a pouštíme draky	1,5
	Upečeme si brambory a jablka	5
	Vyrábíme tiskátka z ovoce (jablko, hruška) a zeleniny (brambora)	3,5
	Sbíráme kaštiny a žaludy, vyrábíme z nich postavičky a zvířátka	1,5

Zima	Pomáháme zvířátkům a ptákům přežít zimu – besedujeme s hajným	2,5
	Vyrábíme jednoduchá krmítka, připravujeme dárečky na vánoční strom pro zvířátka	3,5
	Navštívíme rybárnu a pozorujeme prodej kaprů	2,3
	Hrajeme si ve sněhu, pozorujeme stopy, stavíme sněhuláky a iglů, sáňkujeme a bobujeme	4,5
	Připravujeme zimní výzdobu třídy	3,5

Jaro	Na vycházce pozorujeme jarní práce v zahradách	2,3
	Kreslíme a malujeme první jarní květiny	3,5
	Kreslíme mláďata domácích zvířat	3,5
	Zahrajeme si kuličky	5

Týden, měsíc, rok	Dramatizujeme pohádku O dvanácti měsíčkách	1,2,3,5
	Z barevných kartonů vyrobíme týdenní kalendář a označujeme dny v týdnu	1,2,3,5
	Zpíváme písničky na dané téma	3,5
	Učíme se básničky s týdenní tematikou	3,5

Počasí	Vytvoříme meteorologický kalendář přírody a každý den pomocí značek zaznamenáváme počasí	2,3,5
	Vybíráme symbol sledovaného počasí	3,4,5
	Při vycházkách pozorujeme počasí	3,4,5

Voda	Povídáme si o vodě, jejím skupenství a významu (využijeme obrázkového materiálu z dětských encyklopedií)	1,3
	Při vycházkách pozorujeme, kde všude je voda (potok, řeka, kaluže, déšť, led, sníh)	3,5
	Hrajeme si s vodou v bazénu (nalévání, přelévání, lovení předmětů, seznamování se s plaváním za pomoci plaveckých pomůcek)	4,5

Den Země	Při vycházkách do okolí školy pozorujeme čistotu a úpravu přírody	2,3,5
	Pomáháme při úklidu okolí školy a družiny	5
	Soutěžíme v třídění odpadků	4,5
	Třídíme odpad do kontejnerů	3,5

4. 5. Člověk a jeho zdraví

Poznáváme své tělo	Prohlížíme si lidské tělo v dětské encyklopedii	3,5
	Na arch balícího papíru obkresluje postavu jednoho z nás a pojmenováváme části těla	3,4,5
	Hrajeme hru „Hlava, ramena, kolena“	3,5

Pečujeme o své zdraví	Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu, chodíme hodně ven	2,3
	Nakreslené a vystříhané papírové panáčky „oblékáme“ podle ročních období	3,5
	Hrajeme si s panenkami (pojmenováváme části těla a oblékáme je podle počasí)	1,3,4
	Vyprávíme si o osobní hygieně a jejím významu (čistota rukou, kapesníky apod.)	3,4,5
	Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchní, použití WC, stolování apod.)	1,2,3
	Poslechneme si Hurvínkovy zásady slušného chování na kazetě	1,3,5

Náš zdravý jídelníček	V časopise hledáme obrázky „zdravých a méně zdravých“ potravin	4,5
	Vystřihujeme obrázky různých jídel (z časopisu a letáků), třídíme je na zdravá na nezdravá, vytvoříme koláže	1,2,3,5
	Soutěžíme ve smyslovém poznávání (chuť, čich, hmat) zeleniny, ovoce, koření a dalších potravin	2,3
	Připravujeme rychlou a zdravou svačinku, použijeme potraviny které máme rádi a které jsou zdravé	1,3,5
	Společně si připravíme ovocný pohár nebo salát – budeme dbát na zásady správného stolování	4,5
	Navštívíme prodejnu s potravinami a prohlížíme si aktuální slevy a potraviny které jsou zdravé a méně zdravé	2,3,4,5
	Při vycházce se cvičíme v drobných nákupu potravin	1,2

Poznáváme houby	Poznáváme houby, které rostou v blízkém lese (prohlížíme si atlas hub)	2,3
	Navštívíme výstavu hub v muzeu (pokud nějaká bude)	4,5

Chci být zdravý	Povídáme si o tom, jak pečovat o své zdraví a jak zacházet s léky	1,2,3
	Učíme se ošetřovat jednoduchá zranění	1,3
	Hrajeme si na lékaře a pacienta, nebojíme se návštěvy ordinace	1,2
	Při vycházce jdeme k zdravotnímu středisku nebo nemocnici a hovoříme o různých odděleních, která tam lidé mohou navštívit.	3,5
	Čteme příběhy a vyprávíme si o tom jak předcházet úrazům, co se může stát při nepozornosti na ulici, koupání apod.	2,3
	Seznámíme se s některými léčivými bylinami a vyrobíme si z nich herbář	3,5
	Uvaříme si šípkový čaj (z pytlíku)	3,5
	Navštívíme lékárnu	3,4

Pečujeme o svůj vzhled	Dramatické ztvárnění ranní hygieny (mytí obličeje, čištění zubů...)	3,5
	Povídáme si o péči o náš chrup a procvičujeme si techniku řádného čištění zubů	1,3
	Při každodenních tělovýchovných chvilkách procvičujeme své tělo (polohování, míčkování, apod.)	5

Co nás může ohrozit	Pořádáme výlet dopravním prostředkem a procvičujeme bezpečnou orientaci v okolí	2,4
	Povídáme si kam chodíme na výlety a jaká nebezpečí a překážky nás mohou překvapit	2,4
	Na výletě si uvědomujeme možná nebezpečí a zjišťujeme jak jim předcházet	1,3,5

Chodíme ven každý den	Denně chodíme na vycházky do přírody na dětské hřiště apod.	5
	Pořádáme jednoduché soutěže s míčem	5
	Při vycházkách překonáváme přírodní překážky, pro naše hry využíváme přírodní prostředí	5
	Při pobytu venku hrajeme pohybové hry, cvičíme, zpíváme	5
	Vybíráme správné oblečení podle počasí (poznáváme oblečení ve skutečnosti a na obrázku, oblékáme panenky)	2,5
	Navštívujeme plavecký bazén a solnou jeskyni	5

5. Zveřejnění ŠVP školní družiny

Školní vzdělávací program školní družiny je zveřejněn na internetových stránkách školy a je k dispozici u vychovatelek školní družiny a v ředitelně školy.

6. Autoevaluace školní družiny

Oblasti autoevaluace

1. Podmínky k mimoškolnímu vzdělávání
2. Průběh mimoškolního vzdělávání
3. Podpora žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů
4. Výsledky mimoškolního vzdělávání žáků
5. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP

Cíle autoevaluace

- Hlavní cíle:
- 1) reálné zhodnocení stavu školy v jednotlivých oblastech
 - 2) využití zjištěných údajů k rozvoji školy a ke zlepšení kvality vzdělávání
 - 3) dosáhnout stanovených standardů kvalitní školy

Standardy kvalitní školy

Kvalitní škola

- vedení školy účinně řídí školu, zná dobře kolektiv pracovníků
- vedení školy motivuje pracovníky školy jejich adekvátním hodnocením
- vedení školy se vzdělává
- vedení školy motivuje pracovníky v jejich dalším vzdělávání a odborném růstu
- pedagogové vycházejí z předpokladu, že všichni žáci se mohou vzdělávat
- pedagogové se ztotožňují s výchovně vzdělávacími cíli a spolupracují při jejich realizaci
- pedagogové mají možnost účastnit se stanovování školních pravidel, utváření klimatu školy
- škola je orientována na žáka, na naplňování jeho potřeb
- pedagogové přizpůsobují výchovně vzdělávací činnost individuálním možnostem žáků
- pedagogové se snaží odstraňovat vzniklá nedorozumění s žáky, s rodiči, mezi sebou navzájem
- pedagogové používají vhodné aktivizující výchovné a vzdělávací metody, strategie
- pedagogové cítí odpovědnost za výsledky výchovy a vzdělávání, snaží se o maximální možnou míru rozvoje osobnosti jednotlivých žáků
- škola klade důraz na rozvíjení samostatnosti a aktivity žáků
- ve škole je pozitivní klima, stanovený řád
- škola podporuje spolupráci, kolegiální a profesionální interakci
- škola komunikuje vstřícně s rodiči, s okolní komunitou

Kvalitní management

- škola zpracovává dlouhodobé plány rozvoje školy
- při tvorbě strategie se vychází z důkladné analýzy stavu
- proces rozvoje školy zahrnuje všechny pracovníky
- vedení školy řídí rozvoj školy
- jsou stanovené kompetence a odpovědnost
- vedení školy podporuje tvořivé pracovníky
- vedení školy investuje do rozvoje lidských zdrojů – studium, další vzdělávání
- rozvoj školy je vnímán jako zlepšování možností uspokojování potřeb klientů
- jsou stanovena kritéria pro přidělování nenárokových složek platu
- pěstuje se kultura školy – image, normy, jednání, hodnoty
- řídicí činnosti jsou zaměřeny na prevenci problémů
- podněty zvenčí jsou přijímány jako příležitost ke zlepšení práce

Kvalitní vzdělávání

- mimoškolní výchova a vzdělávání má jasný cíl, který vychází ze ŠVP
- cíli odpovídá obsah, metody a struktura výchovně vzdělávacího procesu
- mimoškolní výchovně vzdělávací činnost navazuje na dosavadní znalosti a dovednosti žáků, využívá se jejich praktických zkušeností
- používají se kvalitní pomůcky, materiály a technika
- velký důraz je kladen na motivaci žáků a názornost
- využívá se individuálního přístupu k žákům
- maximálně se propojují teoretické poznatky žáků s jejich využitím v praktickém životě
- je prováděna pravidelná diagnostika žáka
- předchází se únavě žáků – střídají se činnosti, zařazují se relaxační činnosti
- vychovatel i žáky povzbuzuje, podporuje jejich sebevědomí
- vychovatel zvládá nekázeň žáků, vhodně využívá opatření k posílení kázně
- vychovatel dokáže řešit konfliktní situace
- vychovatel maximálně podporuje rozvoj slovní zásoby a komunikačních dovedností
- vychovatel dbá na kvalitní přípravu žáků pro praktický život

Dílčí cíle, kritéria, nástroje a časové rozvržení autoevaluace

Dílčí cíle a na ně navazující kritéria, nástroje a časové rozvržení

C: dílčí cíle K: kritéria N: nástroje Č: časové rozvržení

C Zjist'ovat, zda vychovatelé pracují v souladu se školním vzdělávacím programem

K: soulad realizovaného vzdělávání se školním vzdělávacím programem ŠD

N: hospitace, kontrola dokumentace

Č: hospitace cca 1x za rok u každého vychovatele, ostatní průběžně

C Zajistit individuální vzdělávací potřeby žáků (oblast 1.)

K: S žáky je pracováno dle jejich individuálních schopností

N: kontrola

Č: průběžně

C Podporovat samostatnost a tvořivost žáků (oblast 3.)

K: užívání takových metod práce, které podporují samostatnost a tvořivost žáků

N: hospitace

Č: hospitace cca 1 za rok , ostatní průběžně

C Zajišťovat příznivé klima školy (oblast 1. a 5.)

K: spokojenost žáků i vychovatelů, pocit důvěry a bezpečí

N: dotazníky, rozhovory, pozorování

Č: dotazník pro učitele 1x za dva roky, rozhovor

C Podporovat spolupráci mezi učiteli a vychovateli, vést je k sebevzdělávání a předávání poznatků a

Zkušeností (oblast 5.)

K: dobře fungující a spolupracující kolektiv pedagogů

N: rozhovory, vzájemné hospitace, předávání materiálů , diskuse nad problémy

Č: průběžně

C Vytvářet dobré zázemí pro vychovatele a podmínky ke kvalitní práci (oblast 5.)

K: spokojenost vychovatelů s pracovními podmínkami

N: rozhovor

Č: 1x za školní rok

C Podněcovat zájem rodičů o školní dění (oblast 3.)

K: informovanost rodičů o výsledcích mimoškolního vzdělávání žáků a o školních aktivitách

N: třídní schůzky, individuální konzultace, vzdělávací aktivity školy

Č: průběžně

C Podněcovat pedagogy k profesnímu růstu (oblast 5.)

K: zkvalitňování vzdělávací činnosti

N: studium, akce DVPP

Č: průběžně

C Sledovat a hodnotit výsledky mimoškolního vzdělávání žáků (oblast 4.)

K: úroveň výsledků mimoškolního vzdělávání

N: jednání pedagogické rady

Č: 4x ročně

C Zhodnotit celkový stav jednotlivých oblastí ve škole (oblasti 1. – 5.)

K: reálný stav jednotlivých oblastí

N: SWOT analýza, dotazníky, hospitace, rozbor dokumentace

Č: 1x za dva roky

